

01 10-08 TLE 08:58 FAX -36 1 212 2226

Kovács Máttyás

ORSZ. MAGY. VADÁSZ KAMARA

Keltem 2001. 10. 11 - ig

világjelen

Budapest

OM

Vadászat, természetvédelem

ÍRTA: DR. KOVÁCS MÁTYÁS

A vadászat-vadgazdálkodás és a természetvédelem, mint két egymás mellett levő, sőt egymásból fejlődött, egymást kölcsönösen meghatározó, kiegészítő és feltételező szakterület kapcsolata az elmúlt évszázadban - de kiemelkedően az elmúlt néhány évtizedben - szoros kölcsönhatásban, sokszor konfliktusoktól sem mentesen, de mindenképpen nagyon érdekeseleg, izgalmasan és tanulságosan alakult.

Gyakran említhetjük - magam is - a vadászat szakterületére nézve az „jobb testvér”, a természetvédelem szakterületét pedig a „hátralabb testvér” kifejezéseket. Tesszük ezt egyrészt a szakterületek művelésének időbeli kialakulására utalás, másrészt a „közös hócsőben” rangos okán.

erőjű rendelet 19 madar faj kivételével valamennyit védelem alá helyezte.

Eddig az időpontig volt jellemző a vadászat és a természetvédelem teljes jogi együttműködöttsége. Ekkor vált ugyanis teljesen kétféle a két (sőt az erdőszettel együtt három) szakterület joganyaga, ekkor önállósodott végleg a természetvédelmi szabályozás. Az 1982-ben napvilágot látott önálló természetvédelmi törvényerejű rendelet 320 védett állatfaj sorol fel eszműi értékük feltüntetésével. Ma viszont már 383 magasabb rendű gerinces állatfaj teljes jogi védelme biztosított.

A vadászat és a természetvédelem kapcsolatának története

Általában megfigyelhetjük, hogy egy-egy természeti erőforrás hosszú távú fenntartására, megővésére, esetlegesen bármely hasznosítására vonatkozó szabályok először mindig az erőforrásai történő gazdálkodásról rendelkező felső szintű joganyagokban jelentek meg. Így volt ez a bányászatról szóló, az erdőgazdálkodást szabályozó, vagy a vadgazdálkodást érintő rendelkezések esetében egyaránt. Ez természetesen is tekintendő, hiszen minden erőforrással gazdálkodó szakterület előbb-utóbb eljut abba a helyzetbe, hogy - felismerve annak gyakorlatára - belássa: a hosszú távú előnyök nem áldozhatók fel a rövid távú érdekekért. A hosszú távú előnyök képviselője pedig elvezet az erőforrásokkal való tartamos gazdálkodásig: a megfigyelt erőforrások - így például a természeti (élő és élettelen) erőforrások - esetében pedig azok védelmére.

Itt van tehát az a közös múltbeli elvi alapvetés, amiből kiindulva eljett vehetnénk a két szakterület szoros kapcsolatára, sőt még a sokszor jó szándékú, sőt mentes és a sajtó is megjárta hozzátartozó dilemmaszerű elhatározásig. Így egyrészt a vadászat, a vadon élő vadászható állatokkal (azaz a „vadon élő vadászható állatokkal”) mint természeti erőforrásokkal foglalkozó, továbbá szabályozását végző szakterület, másrészt a természetvédelem, mint a vadon élő fajok nem vadászható állatfajok megővésére irányuló szakterület müködtetésére kerül sor.

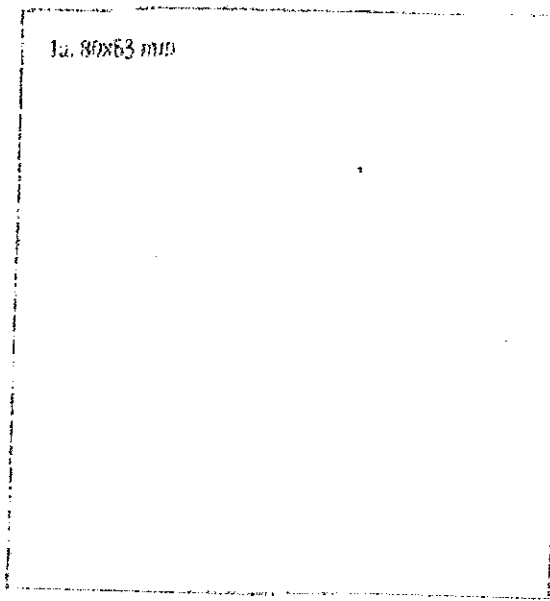
A vadászat és a természetvédelem kapcsolata a közelmúltban

A vadászat és a természetvédelem kapcsolata terén a közelmúltban két nézetet találunk. Az egyik nézet szerint a vadászat és a természetvédelem erdők szöveg ellentétben állnak egymással, s ezek össze nem egyeztetendők. A vadászat az élővilág egy részének pusztításával jár, tehát nem is lehet más, csakis a természet védelmével ellentétes törekvés. Való igaz, hogy a Föld egyes részein egyes állatfajok kipusztulásához, vagy számuk jelentős meglégytelenségéhez alapvetően járult hozzá a kíméletlen és gátlástalan lövöldözés, amit még ma is többen (helytelenül) a vadászat rovására írnak. E nézetet a tágabb környezetben kiterjedtebb és nagyobb rész vallja. Velekedések főként érzelmi alapon nyugszanak (ami egyébként nem elhanyagolható szempont). Legtöbbször az állatok iránti szereti oldalról köze-

1. 30x86,4 mm

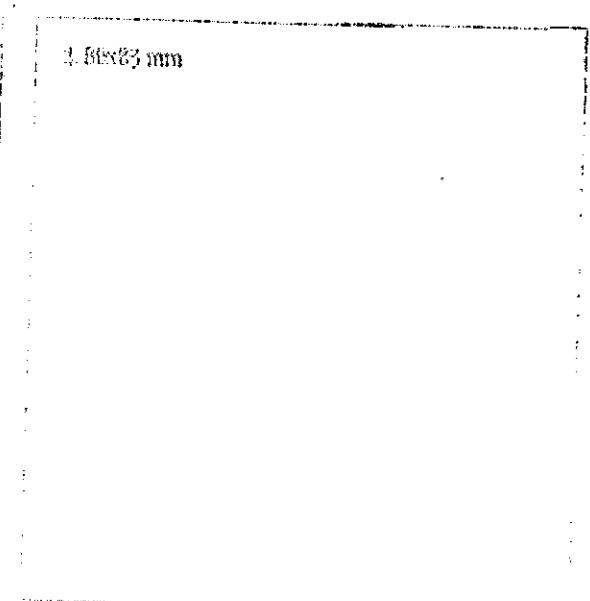
1909. évi miniszteri szolg. törvény volt az első jogerős szabályozás, amely már az értékes madarak vadászatának tilalmát minden időben elrendelte. Szabályozta továbbá más állatok vadászatát is. Az 1901-es miniszteri rendelet viszont már 132 madárfaj védelmét rendelő el. Az 1904-es, az 1906-os, az 1912-es, az 1925-ös és az 1933-as rendeletek további vadon élő madárfajokra terjesztették ki a teljes vagy részleges vadászati tilalmat. 1934-ben a Minisztertanács a vadászhatók kivételével csaknem az összes madárfajt - köztük 30-ot fokozott - védelem alá helyezte. Az 1961. évi természetvédelmi törvény-

Műve

1. 80x63 mm

??

1. 80x63 mm

??

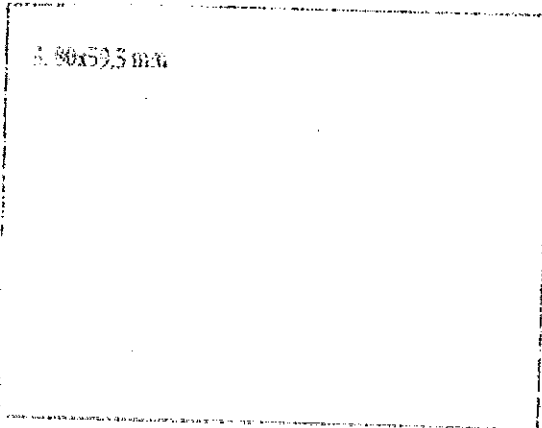
lítik meg a vadászatot, és általában a szarvett lények megelé-
sét erasztják el a vadászatban. Ismereteik a biológia, az ökoló-
gia és általában a természeti folyamatok terén meglehetősen
felszínesek.

A másik nézetet vallók szerint a vadászat-vadgazdálkodás
egyben természetvédelmi tevékenység is - vagy főként az -, to-
lhat a két fogalom közé egyenlőségjel tehető. Véleményük sze-
rint a vadászok cselekedetei teszik lehetővé a vadon élő állat-
fajok közül a vadászható fajok fennmaradását. Szerepük társa-
dalmi általi megítélését elsősorban a „vadvédelem” hangsú-
lyozásával kívánják szimpatikusá tenni és elmozdítani a ter-
mészetvédelem irányába. E nézet vallóinak állításai is rendel-
keznek jelentős igazságtartalommal. A vadászok szerepe - a
nagyragadozók hiányában - a vad túlszaporodása terén, to-
vábbá seifajteréseik végakosor és még több egyéb esetben va-
lóban természetvédelmi értelemben is pozitív. Nem kétséges a
vadászati igények megállapításának, illetve azok szűkítésének

természetvédelmi indíttatása, ugyanakkor a hosszú távú vadá-
szati érdekek érvényesítésének szándéka sem. Az sem vitathat-
ó, hogy egyes térségek természetvédelmi rendeltetésre törté-
nő kifejlesztése - védelmé nyitvánítása - neves vadászemberek
kezdeményezése révén történt meg.

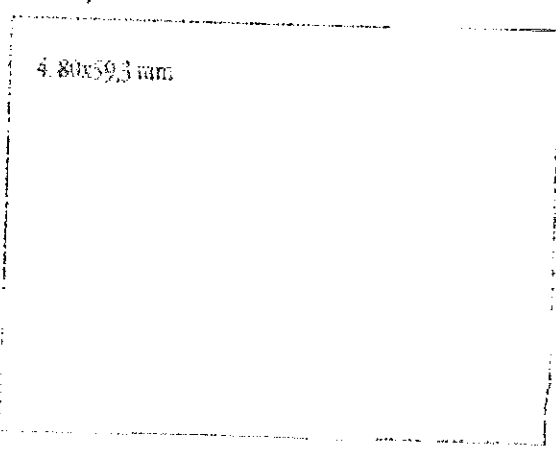
Természetesen a két nézet egyike sem felel meg teljesen
a valóságot. Az igazság ott van, hogy a
- természetvédelmi előírásokat maradéktalanul betartó,
- természetközvetlenül (természetközeli) vadgazdálkodó,
- szívesen, kulturáltan, etikusán vadászó,
- ökológiai szemléletű

vadásztársadalommal szemben a szigorúan szakmai alapo-
kon vélekedő hivatásos természetvédelemnek semmi kifogása
nem is lehet. Az így vadászó-vadgazdálkodó vadászokat a hiva-
tásos természetvédelmi apparátus részéről emiatt általában el-
ismerés övezi.

3. 80x59,3 mm

??

4. 80x59,3 mm

??

A vadászat és a természetvédelem kapcsolata napjainkban

A törvény-előkészítés során. A két törvény (a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról, továbbá a természet védelméről szóló törvények) előkészítését végző munkáját a kölcsönös megértés és tárggyőzhetőség jellemezte. A viták csakis szakmaiak voltak és egymás részleteinek kölcsönös tisztázata jegyében zajlottak.

Az így született vadászati törvény az eddigi vadászati jogszabályokhoz képest igen jelentős mértékben tartalmaz természetvédelmi előírásokat is. Természetvédelmi oldalról megítélve az új vadászatról szóló törvény alapjaiban új korszakot nyit meg a vadászat és a természetvédelem jogi kapcsolatában, ami természetesen meghatározó lehet a kapcsolati szakmai oldalai tekintetve és a gyakorlat szempontjából egyaránt.

A felelősségek és hatóságok szintjén. A két szakterület hatósági szintű kapcsolatát az utóbbi időben inkább a közélet és az egymás nézeteinek kölcsönös megértése, tisztázata jellemezte. A vitás szakmai kérdések hatósági-szakhatósági ügyekként többségében előtérben rendezhetők voltak. Viszonylag kevés nagyobb jelentőségű ügy volt olyan, amit felelősségi szinten kellett megoldani.

A gyakorlatban. A természetvédelmi célok nemzetközi és hazai szintű megértése és elfogadása eredményeként a feszültség a két szakterület között gyakorlati szinten is csökkent. A korábbiakban jellemző kölcsönösen meglévő ellenségségek éppen az egymással szembeni féltelmek hegyzetatlansága miatt - mára már megkopott.

Egymásroutaltság. Mindkét szakterület művelői közül egyre többen érzik azt, hogy az ország egyazon 93 ezer km²-en kell elbíráni mind a vadállomány fenntartását és szabályozását, mind pedig a természeti értékek védelmét. Sokszor a vadállomány és a természeti érték még egybe is esik (gondoljunk egyes térségek kihaló vadállományának genetikai értékére). Az egymásroutaltság hízen belátása és egymás szakterületének kölcsönös megbecsülése elvezethet mindkét szakterület

társadalmi megítélésének javulásához, presztízisének emelkedéséhez.

A két szakterület érdekeinek összevetése

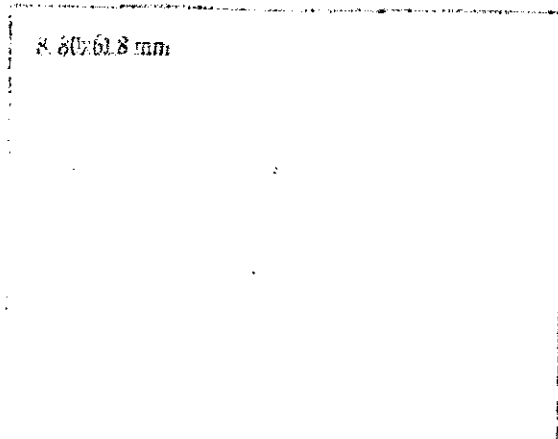
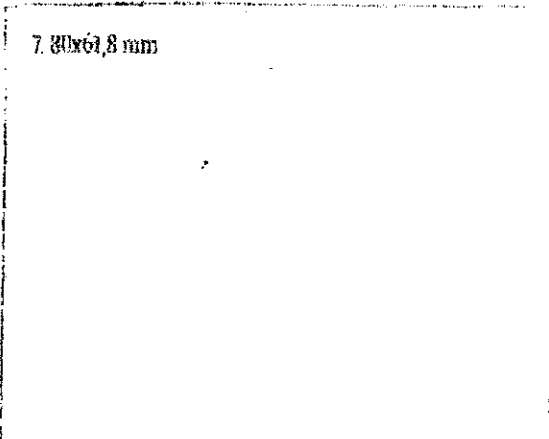
Amennyiben bármely két szakterület kapcsolatát korrekt módon kívánjuk áttekinteni, főként pedig megítélni, akkor természetesen meg kell vizsgálni tételesen, hogy hol, mely szakterület-részek esetében tapasztalható érdekazonosság és mely esetekben érdekellentét. Csakis ezek összevetése és természetesen súlyozása vezethet el a kapcsolat szubjektivitástól és érzelmektől mentes, reális megítéléséhez. Ebből adódóan igen tanulságos végiggondolni azt, hogy hol voltak a vadászatnak és a természetvédelemnek konfliktusai és melyek azok a területek, amelyeknél azonosak a nézetek.

Előzetét leszűlt:

- egyes vadon élő állatfajok védettsége, illetve vadászhatóvá tétele tekintetében. A természetvédelmi szervek által tanúsított rugalmasság - egyes korábban védett állatfaj védelmének feloldása (szécsa, kormorán stb.) - és a vadászok bölcs belátása és ökológiai szemléletének erősödése eredményeképpen a kérdésben az ellentét rendeződni látszik;
- egyes védett állatfajok elejtése tekintetében. A hazai vadászok részéről a védett állatfajok elejtése mára már jelentősen visszaszűnt, így jelentősebb konfliktus e téren nincs. Nem így az utóbbi időben néhány külföldi (főképp olasz) vendégvadász esetében, akik védett madárfajokat gyakran lőnek. A külföldi vendégvadászok részére kiadott ismertető kiadványok, a sorozatos tájékoztatások és a kiterjedtebb ellenőrzések várhatóan e tekintetben is megnyugtató megoldást hoznak;
- egyes szarvas, illetve szarvasragadozó állatfajok megítélése esetében. A nézeteltérések lassan elsimulnak a kölcsönös megértés, az ökológiai megítélés és egyes fajok vadászatának újbóli engedélyezése miatt;
- a vadállomány létszámát és az élőhelyen okozott kártételeit illetően. A fenntartható és fenntartandó vadlétszám (főleg nagyvadlétszám) kérdésében megállapodás született, amit vélhetően azok feltérvizsgálata során sem fog konfliktus terhelni.

5. 80x59,3 mm

5. 80x59,3 mm

???

???

- a betelepített, betelepülő, hazánkban nem honos, illetve a visszatelepülő vadfajok vonatkozásában. A konfliktust köztudottan főként a mullion létezésének megváltozása és a védett sziklagyepekben történt károsodásnak megelőzése okozta. Ma a növények közeledésének vagyunk tanúi, amit a mullion védett, illetve fokozottan védett területein történő állománycsökkentésének elfogadása is igazol.

Vadászat-vadgazdálkodás a védett természeti területeken

A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény vadászterületek minősít minden olyan földterületet és vízterületet, ahol a vad a számára nélkülözhetetlen táplálékát megtalálja és a természetes szaporodási feltételei helye, mozgásterülete és nyugalmi helye biztosított. A törvény megadja a vadászterületek nem minősülő területek felsorolását is (például belterület, major, temető, repülőter), amiben a védett természet területek értelmében nem szerepelnek.

Ebből levezethetően minden védett természeti terület (inczei park, tájvédelmi körzet, természetvédelmi terület, természeti emlékek), sőt még a fokozottan védett területek is vadászterületek egyben. Ez a törvényi szabályozásból következik, de elméleti és gyakorlati szempontból is helyes. Főképpen megjelöl továbbá a legszigorúbb természetvédelmi érdekeknek is, még akkor is, ha a laikus nagyközönség számára ez furcsának tűnhet vagy visszatetsző érzéseket kel. Gondoljunk csak arra, hogy vajon mekkora vadmenyiség alakulna ki a területeken a vadállomány szabályozása nélkül, vagy milyen következményekkel járna például a vaddisznóállomány elszaporodása a madárrezervátumokban.

A védett természeti területeken - vadászterületi minőségűből következően - tehát vadászat és vadgazdálkodás is kell, hogy folyjék. A vadászat azonban a területek természetvédelmi

erővel miatt esetekben egészen más értelmű. Nem a vadászatnak immo „szavastikus” tevékenységnek, nem mint sportnak, kikapcsolódásnak, esetleg kedvtelésnek, nem is az ember természetben való feladulésának, de főként nem mint a vadászatból származó bevétel nyeresőnek értelmében. Inkább a természeti értékek védelmének, az életközösségek ökológiai egyensúlyának

Azonos érdekek

- élőhely-rekonstrukciók, élőhely javítások;
- környezet- és természetkarosítások;
- környezetismeret-oktatás (levegő, víz, zaj, élővilág);
- talajvédelem;
- természetes vagy mesterséges életközösségek;
- építkezések, beruházások, létesítmények;
- kemikáliák alkalmazása, felhasználása;
- hagyományos mező-, erdő-, vadgazdálkodás végzése;
- melioráció hatása, vízrendezés;
- területfelhasználás;
- erdőtüzek, tartózkodás;
- betegségek;
- vadgazdálkodás, illegális vadászat;
- oktatás, ismeretterjesztés, tudatformálás;
- kutatás, fejlesztés;
- környezetbarát technológiák bevezetése;
- természetiméző megoldások alkalmazása;
- hulladékok, veszélyes hulladékok;
- biológiai sokféleség;
- monokultúrák;
- nagyüzemi termelés;
- erdőterület növelése, fásítás;
- élőhelyvédelem;
- bányányitás, bányaművelés stb.

Ha egy képzetbéli mérleg serpenyőjébe tennénk, mágnedig jellemzőségüknek és való nagyságrendjüknek megfelelően súlyozva az ellentéteket és az azonos érdekeket, akkor megállapítható lenne, hogy nagyságrendekkel több az, ami összeköt, mint ami elválaszt.

8a. 30x55 mm

???

01 10/00 TUE 09:02 FAX +36 1 212 2236

ORSZ. MAGY. VADÁSZ KAMARA

000

és a biológiai sokféleség biztosításának értelmében. Ennek megfelelően a vadászat a védett természeti területeken bizonyos tekintetben más (sőt nagyon más), bizonyos tekintetben pedig olyan, mint a hagyományos értelmű vadászat. Más azért, mert csúcsragadozó hiányában főként a vadállomány szabályozás-át jelenti, azonos viszont abban, hogy a vad jogszabályokban szabályozott eszközökkel és módon történő elejtését (és nem felővest) vagy netán agyonlövését)

vagy teri: zeltre, ho: zant

esetleg befogását jelenti.

Védett természeti területeken a vadgazdálkodás fogalma is mást takar. Nem mint hagyományos értelmű gazdasági tevékenységet, nem mint bevételorientált, nyereségcentrikus gazdasági formát, hanem a kiváló genetikai adottságú vadállomány védelmét, hosszú távú fenntartását, az élőhely megővését és a vadállomány létszámának ökológiai elvek szerinti szinten tartását vezető tevékenységet. Nem is szólva azokról a védett természeti területekről, ahol a vadászati jogot a természetvédelmi szervek gyakorolják kimondottan és csakis a földtulajdonhoz kötött vadászati jogból következően. E területeken még inkább specializáltak tekinthető a vadászat, mert a hazánkban nem fontos, tájidegen (faunailagén) fajok egyedek kivételével vadászni csakis az alábbi esetekben lehet:

- a vad kártételének megelőzése, illetve megszüntetése miatt (a kártétel ebben az esetben nem a természetvédelemben, nem az erdőfoltokban és nem az autó-vad ütközésekkel erdő kártétel, hanem a védett természeti értékekben és az életközösségekben bekövetkezőt);
- a vad állományának szabályozása miatt (az állomány szabályozására szükség lehet a vadászterületen történő túlszaporodása, vagy a szomszédos vadászterületekről történő létszámnövekedése miatt);
- az előző két eset kombinációja esetén (például amikor egy madárrezervátum területén a kívülről érkezett vadásznak már a területen belülről szaporodniuk el);
- állat-egészségügyi okokból.

A vadállomáynak vadászattal - azaz elejtéssel vagy befogással - történő szabályozása tehát legalább annyira lehet érdeke

9. 80x76,2 mm

9a 40x32,2 mm

a természetvédőnek a védett természeti területeken, mint a vadásznak azon kívül. A vadászat, de esetleg a természetvédelem terén is lakos közvélemény ennek ellenére gyakran másként értelmezi a vadászati fogalmat. Ez lehet a tájékozatlanság miatt is, vagy amiatt, hogy fogszertevesztek az olyan külföldi, klasszikusul nagy területű nemzeti parkokkal, ahol a védett, vadon élő állatfajok esetében a ragadozók szabályozó szerepe még érvényesül.

(a hazai védett természeti területek)

Magyarországon viszonylagos mértékben más a helyzet, mert vadászat alatt a természetvédelmi oltalom alatt nem álló (de attól még védelemben részesülő) vadászható állatfajok egyedek elejtését értjük. E fajok még a védett természeti területeken sem képezik a hagyományos értelmű természetvédelem tárgyát.

A természetvédelem társadalmi bázisa

Kétán könnyű államtitkár, a hazai természetvédelem elindítója és kimagasló egyénisége vallotta, hogy egy ország eredményes természetvédelméhez három feltételnek kell teljesülnie: legyen korszerű természetvédelmi jogszabályok, legyen önképes természetvédelmi szervezet, rendelkezzen széles társadalmi bázissal (társadalmi szervezetek, lakosság, szönpauzások).

E harmadik feltétel meglétét sokan lebecsülik, pedig fontosságához nem férhet kétség. Számátalanszor nyert igazolást, hogy előléphet legfontosabb feltételle is.

A kiváló természetvédelem a nem kimondottan a természet védelmére létesült szervezetek közül azokat tekinti elsősorban szövetségesnek, amelyek tevékenysége a természeti erőforrások fenntartó használatával, esetleg védelmével kapcsolatosak: így a természetjárók, az erdészet egyesületeket, a vadászati szerveződéseket (egyesületeket, szövetkezeteket és más, nem kormányzati szervezeteket) és egyéb szervezeteket. Annak, hogy a természetvédelem a vadászok jelentős részét ma mint a természetvédelem társadalmi bázisának tekinti, több oka is van:

- a vadászok túlnyomó többsége betartja a természetvédelmi jogszabályokat, nem károsítja a természeti értékeket, sőt sokat tesz azért, hogy a természeti értékek károsítását elhárítsa, védelmüket biztosítsa;
- jóval több és nagyobb az a terület, ahol a vadászok és a természetvédők értékei találkoznak, mint ahol jelentős érdekütközések vannak;
- a vadászok ökológiai szemléletű javult, természetvédelmi kultúrálisági szintje nő;
- a természetvédők részéről annak a befűtása, hogy a természetes szelekciót szimuláló vadállomány szabályozása és a természetközeli vadállomány fenntartása valójában természetvédelmi tevékenység;
- a hazai vadállományért érzett közszónás aggodalom.

Az utóbbi évek kezeveztelen ökológiai történései és a bizonytalanság okozta változások a hazai vadállományban egyaránt kiváltották a vadászok és természetvédők aggodását.

sejleke társas gokat

A egyéb. D

01 10/09 TUE 09:03 FAX +36 1 212 2226

ORSZ. MAGY. VADÁSZ KAMARA

20

A természetvédelem és a vadászati kultúra kapcsolata, kölcsönhatása

10. 40x38,1 mm

Ha a természetvédelem történelmi fejlődését, vadászattal való szoros kapcsolatát és egymásrahatását tekintjük, akkor megállapítható, hogy szoros összefüggés mutatkozik a vadászati kultúra szintje és a vadászati természetvédelemhez való viszonyulása között. Minél magasabb volt a vadászati

szintje, annál fogékonyabbá vált a vadászati társadalom a természet megőrzésének gondolatára. Ugyanakkor a természetvédelem világszerte előrelépése és felértékelődése, továbbá a társadalom ökológiai igényének erősödése és érzékenysége is kedvezően hatott a vadászati kultúra emelésére.

Szoros a kapcsolat a természetvédelmi és a vadászati kultúra szintje között is, hiszen mindkettő összefügg az ökológiai tudat kialakulásával és fejlődésével. Ezért van az, hogy a természetvédelem mindenkor örömmel vette, sőt támogatta a vadászati kultúra szintjének emelkedését.

A természetvédelmi oktatás, ismeretterjesztés és tudásmegújítás kiterjedt alkalmazása nélkülözhetetlen tovább emelni mindkét szakterület kulturáltságát.

A vadon élő állatvilág fenntarthatósága

A világ az utóbbi két évtizedben több szempontból is új korszakhoz érkezett, de az ember és természeti környezetének viszonyulásában egészen biztosan. Kérdés, hogy mi is idézte elő ennek a viszonyulásnak a gyökeres megváltozását. Elsősorban a radóbbban: a természeti környezet állapotának rohamos romlására, a nap mint nap tapasztalható élőhelyesokkenésre, a környezet elemeinek és a természet értékeinek Xarasztikus változására, illetve ~~számos~~ tendenciáira.

11. 80x59,3 mm

a hársodós

11. 80x59,3 mm

meginkább

Mind ezek de mindinkább az emberek által a saját bőrükön tapasztaltak ébresztik rá nem csupán az egyes embereket, hanem az egyes nemzeteket is arra: ne aljanak be azon primitív környezetkultúrájú országok közé, amelyek a rohamos romlást előidézik. A fejlettebb társadalmak környezettudata már korábban elérkezett az állértékeléshez, s ez jó esetben vonzó lehet a többi nép számára is. A megoldás a „fenntarthatóság”-ra irányulhat.

Sokan tartják, hogy nincs is más alternatívája az emberiségnek a földön történő fennmaradásához, csakis a fenntarthatóság elvének minden szakterületen történő követése. A fenntarthatóságra törekvés pedig nem más, mint a természet egyes elemeinek kíméletes, természetközeli, és főként a hosszú távra meghatározó gondozása, fenntartása, védelme. Ezen egyedül bővíthetnek mind tendencia alól nyilván nem vonható ki magát a hazai természetvédelem, a természetvédelem, de a vadászati-vadgazdálkodási szakterülete sem.

Véleményem szerint a fenntartható vadgazdálkodás elnevezése és gyakorlata, alkalmazása nem is inkább jelentősen a hazai vadászati-vadgazdálkodás végzésével. Ennek főbb okai az alábbiak: a hazai természeti környezet elhanyagoltságához még többé-kevésbé adott, a természetismeret hiánya és a hosszú távra gondolkodás a hazai vadászati kultúrában gyökerezik, az ökológiai tudat folyamatos erősödése és a kényszerűség – mint nagy erő – a fogadóképességhez kedvező feltételeket teremti. A fenntartható vadgazdálkodás és vadgazdálkodás ugyanis nem más, mint a biológiai sokféleségre alapozott, a természeti folyamatokba harmonikusan illeszkedő, hosszú távra szóló, ökológiailag tartamos, azaz „jócs” vadállomány-fenntartás és vadállomány-szabályozás. A szabályozásnak pedig a természetes szelekciót lekötő, azt csaknem szimuláló irányba szükséges elmozdítani éppen a ragadozó állatok hiánya, a biológiai sokféleség és a stabilitás biztosítása miatt. Kemény elhöz azért fűzhető, mivel:

- a fenntarthatóság elvére fogadóképes a hazai vadászati társadalom zöme,
- az uniós jogok jók.

Kiterjedt alkalmazásának még egy hozadéka lehet. Ezzel is sikerül egymáshoz közelíteni a sokszor egymásnak feszülő erdészeti-vadász-termesztvédelmi nézeteket. Lehet, hogy éppen a fenntarthatóság elvének követése vezet majd el a megálmodott „zöld egységhez”.